
Документ за разглеждане в заседание

B9-0400/2023

2.10.2023

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявления на Съвета и на Комисията
съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността

относно положението в Нагорни Карабах след нападението от страна на
Азербайджан и продължаващите заплахи срещу Армения
(2023/2879(RSP))

**Маркета Грегорова, Виола фон Крамон-Таубадел, Жорди Соле,
Франсоа Алфонси, Дамиен Карем, Ана Кавацини, Давид Корман,
Иняцио Корао, Малте Гале, Якоп Далунде, Алис Кунке, Пер
Холмгрен, Бронис Ропе, Мунир Сатури, Франсишку Герейру, Мишел
Ривази, Саския Брикмон, Николае Шефънуца, Тинеке Стрик**
от името на групата Verts/ALE

B9-0400/2023

**Резолюция на Европейския парламент относно положението в Нагорни Карабах след нападението от страна на Азербайджан и продължаващите заплахи срещу Армения
(2023/2879(RSP))**

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Азербайджан и Армения,
- като взе предвид изявлението на върховния представител от 21 септември 2023 г. относно събитията в Нагорни Карабах,
- като взе предвид съвместното изявление на председателя на комисията по външни работи, председателя на делегацията за връзки с Южен Кавказ и постоянните докладчици на Европейския парламент относно Армения и Азербайджан относно нападението от страна на Азербайджан срещу Нагорни Карабах на 19 септември 2023 г.,
- като взе предвид окончателния доклад на Експертната комисия, създадена съгласно Резолюция 780 на Съвета за сигурност на ООН от 1992 г.,
- като взе предвид декларацията от Алмати от 1991 г.,
- като взе предвид определенията на Международния съд от февруари и юли 2023 г.,
- като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- A. като има предвид, че три години след втората война за Нагорни Карабах Азербайджан отново нападна Нагорни Карабах на 19 септември 2023 г., като нарече нападението „антитерористична операция“;
- B. като има предвид, че според арменски източници най-малко 200 души са били убити, а над 400 са били ранени;
- B. като има предвид, че беше обявено примирие след посредничеството на руския мироопазващ контингент в региона, след което фактическите власти се съгласиха да прекратят боевете и да започнат преговори за „реинтеграцията“ на Нагорни Карабах в Азербайджан;
- Г. като има предвид, че фактическите власти в Нагорни Карабах подписаха указ за прекратяване на съществуването на непризнатата република до 1 януари 2024 г.;
- Д. като има предвид, че по-голямата част от населението на Нагорни Карабах избяга в Армения, страхувайки се от условията на живот при азербайджанско управление;
- Е. като има предвид, че Съветът за сигурност на Организацията на обединените

нации определя етническото прочистване като постигане на етническа хомогенност на даден район чрез използване на сила или сплашване, за да бъдат отстранени от този район хората от друга етническа или религиозна група, което е в противоречие с международното право;

- Ж. като има предвид, че въпреки че понастоящем азербайджанските органи твърдят, че правата и сигурността на хората ще бъдат защитени в Нагорни Карабах, от декември до средата на септември азербайджанските органи системно отказваха на населението в Нагорни Карабах правото му на прехрана, на здравеопазване и на свобода на движение;
3. като има предвид, че азербайджанските органи обявиха регистрацията на всички арменски жители на Нагорни Карабах;
- И. като има предвид, че продължилите три десетилетия дипломатически действия и усилия за изграждане на мира от страна на ОССЕ, ЕС и други международни участници не успяха да възпрат Азербайджан да използва военна сила;
1. решително осъжда нападението от страна на Азербайджан срещу Нагорни Карабах и решението му отново да следва път на насилие и страдание, за да установи насилствено реалността, която желае, при пълно незачитане на човешкия живот и международното право;
  2. подчертава, че военната кампания на Азербайджан срещу Нагорни Карабах на 19 септември доведе до незабавно масово преселване на етническите арменци в Армения, което е равностойно на етническо прочистване според определението, дадено от Съвета за сигурност на ООН, и следователно е в противоречие с международното право;
  3. настоятелно призовава Азербайджан незабавно да разреши влизането в Нагорни Карабах, включително чрез пълно отваряне на Лачинския коридор в съответствие с определенията на Международния съд от февруари и юли 2023 г., за да могат ООН и другите хуманитарни участници да проведат мисия за оценка на хуманитарните нужди, както и да започнат да наблюдават хуманитарното положение на място;
  4. подчертава, че съгласно международното право Азербайджан трябва да спешно да осигури защитата на правата на човека в Нагорни Карабах; изисква Азербайджан да предостави на етническото арменско население и на тези, които може да обмислят възможността да се върнат, ясни гаранции за правата на човека, особено предвид катастрофалните като цяло резултати на Азербайджан в областта на правата на човека; освен това изисква от Азербайджан да позволи международно наблюдение, в рамките на многостранните отношения, на процеса на реинтеграция, както и на управленските процедури и механизмите за опазване на реда, които планира да установи в района;
  5. подчертава, че въпреки че понастоящем цивилното население напуска Нагорни Карабах, Азербайджан е задължен да им позволи да се завърнат, тъй като правото на хората да се завръщат в домовете си е основно предписание на международното право в областта на правата на човека;

6. отправя искане към Европейската комисия и Съвета да окажат значителен натиск върху азербайджанските органи и да изискат незабавното освобождаване и репатриране на всички бивши длъжностни лица от Нагорни Карабах, включително бившия държавен министър на Нагорни Карабах Рубен Варданян, и на всички останали, които са били отвлечени и незаконно задържани преди и след 20 септември 2023 г.;
7. подчертава, че този нов епизод от азербайджанската военна агресия нагледно показва как двуличието в подхода на ЕС към някои авторитарни режими (един ден ги критикува, че не зачитат правата на човека и мирната дипломация, а на другия обявява безусловни енергийни сделки с тях) подкопава влиянието, което ЕС желае да упражнява за възпиране на военните действия или за насърчаване на основна демократизация в тези държави;
8. изразява съжаление относно бавната реакция на институциите на ЕС (след нападението от страна на Азербайджан срещу Нагорни Карабах изминаха два дена, преди върховният представител да направи изявление);
9. подчертава, че в отговор на военните действия на Азербайджан и последващото принудително разселване на цивилното население на Нагорни Карабах, постигнато със сплашване чрез военни действия, ще има решителна реакция на ЕС;
10. призовава Комисията незабавно да оттегли плановете за засилване на търговските отношения на ЕС с Азербайджан в областта на енергетиката, обявени миналата година от председателя Фон дер Лайен, и да предприеме действия за пълно премахване на зависимостта на ЕС от авторитарни режими за посрещане на неговите енергийни потребности;
11. приканва Комисията също така да представи цялостна преоценка на отношенията на ЕС с Азербайджан и подчертава, че Комисията следва ясно да информира Азербайджан какви други последици застрашават органите в случай на допълнителни военни действия, включително целенасочени санкции срещу извършителите на агресията;
12. приканва Комисията да направи спешна преоценка на системата на ЕС за дипломация и сигурност и на геополитическите конфигурации в по-широкия регион на Южен Кавказ в светлината на новите факти на място и интересите на държави като Русия, Турция и Иран, а също така и да разработи стратегия в отговор на засилващата се тенденция на авторитарните режими да пренебрегват дипломатическите усилия и да предпочитат агресивна военна сила;
13. изисква временното преустановяване на споразумението за визови облекчения с Азербайджан;
14. призовава Комисията и Съвета да укрепят по подходящ начин ресурсите и мандата на мисията на Европейския съюз по линия на ОПСО в Армения, за да се наблюдава и да се докладва за положението със сигурността по арменската страна на международната граница с Азербайджан;

15. осъжда руския мироопазващ контингент за това, че не е успял да постигне деескалация на положението на място преди нападението от страна на Азербайджан на 19 септември, и призовава за независимо разследване на ролята му за разразилото се насилие;
16. приканва Европейската комисия и Съвета да предприемат действия в Общото събрание на ООН и Съвета за сигурност на ООН с цел създаване на мироопазваща мисия на ООН в Нагорни Карабах и по международната граница между Армения и Азербайджан вместо едностранно действащия руски мироопазващ контингент;
17. предупреждава, че сега Азербайджан вероятно ще се чувства окуражен от липсата на сериозни усилия за възпиране от страна на международната общност и ще продължи да прилага своя военен максималистичен подход, преследвайки интересите си за връзка с Нахичеван през южната част на Армения и необозначените участъци по международната си граница с Армения;
18. настоятелно призовава Азербайджан да потвърди отново категоричния си ангажимент по отношение на териториалната цялост на Армения в съответствие с декларацията от Алмати от 1991 г.;
19. настоятелно призовава Комисията, държавите членки, ООН и другите международни партньори да са проактивни в диалога с всички страни с цел предотвратяване на по-нататъшни кръвопролития в региона и да настояват Азербайджан да се върне към дипломацията и многостранното сътрудничество, за да се намерят решения на териториалните разногласия;
20. призовава за възобновяване на преговорите между Армения и Азербайджан по всички нерешени въпроси във възможно най-кратък срок с оглед на сключването на мирен договор; настоятелно призовава Комисията и Съвета да гарантират, че ЕС е в състояние да подкрепя надеждно и ефективно такива преговори, ако едната или и двете страни проявяват интерес към такава помощ;
21. призовава Комисията и държавите членки да предоставят на Армения незабавна хуманитарна помощ, включително настаняване, храна и медицински грижи, за десетките хиляди разселени лица от Нагорни Карабах, които бяха принудени да избягат от домовете си след месеци на страдания по време на блокадата от Азербайджан;
22. подчертава необходимостта ЕС да засили подкрепата си за Армения в процеса на нейните демократични реформи и усилията ѝ да укрепи своята устойчивост, за да се предотврати евентуална вътрешна дестабилизация;
23. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, заместник-председателя на Комисията / върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, ЕСВД, правителствата и парламентите на държавите членки, президента, министър-председателя и парламента на Армения и президента, правителството и парламента на Азербайджан.